

## 6. SINIF TÜRKÇE DERSİ

### 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 5 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

#### 1. T.O.6.6 · Metnin yüzey anlamını belirleyebilme · kolay

10 puan

| Madde | Ölçüt                                                                                                             | Puan |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| a)    | Başlangıç yerini (köy meydanı) ve saatini (08.30) yazar.                                                          | 3    |
| a)    | Süreyi 4 saat olarak yazar.                                                                                       | 3    |
| b)    | 12 yaşından küçükler velisiyle katıldığı için Ömer'in velisiyle (anne ya da babasıyla) katılabileceğini belirtir. | 2    |
| c)    | Su, şapka ve rahat ayakkabıdan ikisini yazar.                                                                     | 2    |

**a) Örnek cevap:** Köy meydanında, saat 08.30'da başlıyor; 4 saat sürüyor.

**b) Örnek cevap:** Velisiyle birlikte katılabilir; çünkü 12 yaşından küçükler velisiyle katılıyor.

**c) Örnek cevap:** Su ve şapka.

**Sık hatalar:** Mesafeyi (9 km) süre sanmak; Ömer'in katılamayacağını düşünmek

#### 2. T.O.6.6 · Metnin yüzey anlamını belirleyebilme · orta

15 puan

| Madde | Ölçüt                                                                                                   | Puan |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| a)    | Sonbaharda (havalar soğuyunca) göç ettiklerini yazar.                                                   | 3    |
| a)    | Avrupa'dan Afrika'ya göç ettiklerini yazar.                                                             | 3    |
| b)    | Karaların üzerinde oluşan sıcak hava akımlarını belirtir.                                               | 3    |
| b)    | Leyleklerin bu akımlarla kanat çırpmadan yükselip süzüldüğünü, bu yüzden az enerji harcadığını açıklar. | 6    |

**a) Örnek cevap:** Sonbaharda, havalar soğuyunca Avrupa'dan Afrika'ya göç ederler.

**b) Örnek cevap:** Güneşle ısınan karaların üzerinde yükselen sıcak hava akımları. Leylekler bu akımlarla kanatlarını az çırparak yükselir, sonra süzülerek ilerler; böylece az enerji harcarlar.

**Sık hatalar:** Göç yönünü ters yazmak; b maddesinde yalnız "karalardan geçerler" deyip nedeni açıklamamak

#### 3. T.O.6.16 · Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme · zor

20 puan

| Madde | Ölçüt                                                                                                                                  | Puan |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| a)    | Konuyu taşıyan en az dört anahtar kelime yazar (mantar, fotosentez, besin, spor, zehirli gibi).                                        | 7    |
| b)    | Başlığın uygun olmadığını belirtir.                                                                                                    | 3    |
| b)    | Anahtar kelimelerin mantarların özelliklerini anlattığını, "orman" ya da "yürüyüş" kelimelerinin metnin konusunu taşımadığını açıklar. | 7    |
| c)    | Anahtar kelimelerden en az birini içeren, metnin konusuna uygun bir başlık yazar.                                                      | 3    |

**a) Örnek cevap:** mantar, fotosentez, spor, zehirli

**b) Örnek cevap:** Uygun değildir. Anahtar kelimeler mantarların bitkilerden farkını, nasıl beslenip çoğaldığını ve zehirli olabileceğini gösteriyor. Metin bir yürüyüşü anlatmıyor; "orman" kelimesi metinde bile geçmiyor.

**c) Örnek cevap:** Mantarlar Bitki Değildir

**Sık hatalar:** Başlığı yalnız sevip sevmeye göre değerlendirmek; Önerilen başlıkta metnin tek bir uyarısını (toplamayın) esas almak

4. T.O.6.21 · Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme · kolay

10 puan

| Madde | Ölçüt                                                                                                                    | Puan |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| a)    | Birinci kullanımı masanın çekmecesini olarak açıklar.                                                                    | 3    |
| a)    | İkinci kullanımı görme organı olarak açıklar ("gözleri doldu" sözünün ağlamaklı olmak anlamını yazması da kabul edilir). | 3    |
| a)    | Üçüncü kullanımı iğnenin ipliğin geçirildiği deliği olarak açıklar.                                                      | 2    |
| b)    | Görme organı anlamındaki kullanımı ("gözleri doldu") temel anlam olarak belirtir.                                        | 2    |

**a) Örnek cevap:** Masanın gözü: çekmece. Gözleri doldu: görme organı. İğnenin gözü: ipliğin geçirildiği delik.

**b) Örnek cevap:** "Gözleri doldu" cümlesindeki görme organı anlamı.

**Sık hatalar:** İğnenin gözünü "iğnenin ucu" diye açıklamak; Temel anlam olarak çekmece anlamını seçmek

5. T.O.6.21 · Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme · orta

15 puan

| Madde | Ölçüt                                                                   | Puan |
|-------|-------------------------------------------------------------------------|------|
| a)    | "Havalara uçmak"ı çok sevinmek olarak açıklar.                          | 4    |
| a)    | "Ter dökmek"i çok çaba harcamak, zorlanmak olarak açıklar.              | 4    |
| b)    | Uygun bir deyim yazar (ölçüp biçmek, kafa yormak, kafa patlatmak gibi). | 4    |
| c)    | Deyimi "çok sevinmek" anlamında, kurallı bir cümlede kullanır.          | 3    |

**a) Örnek cevap:** Havalara uçmak: çok sevinmek. Ter dökmek: çok çaba harcamak, zorlanmak.

**b) Örnek cevap:** ölçüp biçmek (Zeynep her hamlesini ölçüp biçti.)

**c) Örnek cevap:** Kardeşim karnesini görünce havalara uçtu.

**Sık hatalar:** "Ter dökmek"i yalnız gerçek anlamıyla (terlemek) açıklamak; b maddesinde deyim yerine tek kelime ("düşündü") yazmak

6. T.Y.6.3 · Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme · orta

15 puan

| Madde | Ölçüt                                                                                         | Puan |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| a)    | Düzen: Sıralamayı 3 - 5 - 1 - 4 - 2 olarak yazar.                                             | 5    |
| b)    | İçerik: Konuya uygun bir giriş cümlesi ekler.                                                 | 3    |
| b)    | Düzen: Cümleleri doğru sırayla, en az üç bağlayıcı ifadeyle birbirine bağlar.                 | 5    |
| b)    | Dil kullanımı: Paragraf akıcıdır; cümleler kurallıdır, yazım ve noktalama kurallarına uyulur. | 2    |

**a) Örnek cevap:** 3 - 5 - 1 - 4 - 2

**b) Örnek cevap:** Bu yıl fen dersi için evde fasulye yetiştirmeye karar verdim. Önce saksıya nemli toprak doldurdum. Ardından fasulye tohumlarını toprağa iki parmak derinliğinde gömdüm. Daha sonra saksıyı güneş alan pencerenin önüne koydum ve her gün toprağı kontrol edip biraz su verdim. Sonunda, bir hafta sonra ilk yeşil filizler topraktan başını çıkardı.

**Sık hatalar:** Tohumu gömmeden saksıyı pencereye koymak; Bağlayıcı ifadeleri hep aynı ("sonra") kullanmak

| Madde | Ölçüt                                                                                                                   | Puan |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| a)    | Dil kullanımı: Hitaptan sonra virgül koyar (Merhaba Ayşe Hanım,).                                                       | 2    |
| a)    | Dil kullanımı: Bildirme cümlesinin sonuna nokta koyar (... ödünç almak istiyorum.).                                     | 2    |
| a)    | Dil kullanımı: Cümleyi büyük harfle başlatır ve soru cümlesinin sonuna soru işareti koyar (Kitap acaba ... konulacak?). | 5    |
| a)    | Dil kullanımı: Her düzeltmenin kuralını doğru belirtir.                                                                 | 2    |
| b)    | İçerik: E-postanın amacını kısaca anlatan bir konu satırı yazar (Kitap ödünç alma isteği gibi).                         | 2    |
| b)    | Düzen: Kibar bir kapanış cümlesi yazar; yazım ve noktalama kurallarına uyar.                                            | 2    |

**a) Örnek cevap:** "Merhaba Ayşe Hanım" → "Merhaba Ayşe Hanım," (hitaptan sonra virgül); "... almak istiyorum" → "... almak istiyorum." (cümle sonunda nokta); "kitap acaba ne zaman rafa konulacak" → "Kitap acaba ne zaman rafa konulacak?" (cümle büyük harfle başlar, soru cümlesi soru işaretiyle biter).

**b) Örnek cevap:** Konu: Kitap ödünç alma isteği. Kapanış: Yardımanız için şimdiden teşekkür ederim.

**Sık hatalar:** Konu satırına bütün isteği uzun uzun yazmak; Büyük harf ile soru işareti yanlışlarından yalnız birini görmek